

Wyrok z dnia 5 kwietnia 2007 r.

I UK 316/06

Przepis art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. nie ma zastosowania w postępowaniu apelacyjnym, jeżeli nowe okoliczności dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji powstały po wyroku sądu pierwszej instancji.

Przewodniczący SSN Zbigniew Myszkowski, Sędziowie SN: Katarzyna Górska
(sprawozdawca), Józef Iwulski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 5 kwietnia 2007 r. sprawy z odwołania Ireny B. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w B. o rentę, na skutek skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 17 maja 2006 r. [...]

o d d a l i ł skargę kasacyjną.

U z a s a d n i e n i e

Wnioskodawczyni Irena B., pobierająca rentę z tytułu niezdolności do pracy od 11 listopada 1995 r. do 30 listopada 2003 r., zgłosiła 31 maja 2005 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w B. ponowny wniosek o przyznanie jej renty z tytułu niezdolności do pracy. Do wniosku dołączyła zaświadczenie o aktualnym stanie zdrowia. Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w B. decyzją z 6 sierpnia 2005 r. odmówił wnioskodawczyni prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, gdyż komisja lekarska ustaliła, że nie jest ona niezdolna do pracy.

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń w Białymstoku wyrokiem z 28 grudnia 2005 r. [...] oddalił odwołanie wnioskodawczyni. Sąd ustalił, że wnioskodawczyni nie spełnia przesłanek nabycia prawa do renty określonych w art. 61 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.), albowiem dopuszczony w toku postępowania sądowego dowód z badań lekarskich i opinii biegłych lekarzy są-

dowych specjalistów z zakresu onkologii, psychiatrii i ginekologii potwierdził, że stan zdrowia wnioskodawczynie nie upośledza jej zdolności do pracy. Zdaniem Sądu pierwszej instancji opinie biegłych lekarzy sądowych - specjalistów z zakresu rozpoznanych u wnioskodawczynie schorzeń - należało w całości podzielić. Z tych względów Sąd Okręgowy ustalił, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest zgodna z prawem.

W apelacji od powyższego wyroku wnioskodawczynie wniosła o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Wyrokowi zarzuciła sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w odniesieniu do pogorszenia stanu jej zdrowia, wymagającego leczenia szpitalnego. Powołała się również na nową okoliczność, a mianowicie swój pobyt w szpitalu i leczenie szpitalne z powodu radykalnego pogorszenia stanu zdrowia psychicznego już po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku wyrokiem z 17 maja 2006 r. [...] oddalił apelację wnioskodawczynie od wyroku Sądu Okręgowego. Sąd Apelacyjny stwierdził, że przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie jest ocena stanu zdrowia wnioskodawczynie i ustalenie, czy stan ten czyni ją niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 i 13 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zgodnie z art. 57 w związku z art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, konieczną przesłanką nabycia prawa do renty jest ustalenie niezdolności do pracy, przy czym niezdolna do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Ustalenie stanu zdrowia i jego wpływu na zdolność do pracy wymaga wiadomości specjalnych. Prawidłowo Sąd pierwszej instancji dopuścił dowód z badań lekarskich i opinii biegłych lekarzy sądowych - specjalistów z zakresu rozpoznanych u wnioskodawczynie schorzeń. Stan zdrowia wnioskodawczynie był przedmiotem wnikliwej oceny Sądu Okręgowego. Biegli lekarze orzekali na podstawie wywiadu, analizy dokumentacji lekarskiej i stanu przedmiotowego badanej. Stwierdzili, że rozpoznane u wnioskodawczynie schorzenia nie powodują jej całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy zarobkowej. Ustalenie to nie budzi zastrzeżeń.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że zgodnie z art. 477⁹ k.p.c. przedmiotem postępowania w niniejszej sprawie była ocena stanu zdrowia wnioskodawczynie w okresie złożenia przez nią wniosku o rentę i wydania przez organ rentowy decyzji. Dlatego

też pogorszenie stanu jej zdrowia w czasie postępowania apelacyjnego nie mogło mieć znaczenia w sprawie, a jedynie może być podstawą do ponownego ubiegania się o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł pełnomocnik wnioskodawczyni, zaskarżając wyrok ten w całości. Skarga oparta została na podstawie naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 473 k.p.c. i art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., co polegało na przyjęciu przez Sąd Apelacyjny, że pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawczyni w okresie postępowania apelacyjnego nie może mieć znaczenia w toczącej się sprawie sądowej, a jedynie może być podstawą do ponownego ubiegania się przez nią o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w postępowaniu przed organem rentowym. Wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej pełnomocnik wnioskodawczyni uzasadnił tym, że wyrok Sądu Apelacyjnego oczywiście narusza prawo poprzez oddalenie apelacji, podczas gdy w istocie - w tym przypadku - Sąd ten powinien był uchylić decyzję, przekazać sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umorzyć postępowanie na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania za wszystkie instancje.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie ma uzasadnionych podstaw. Skarżąca nie uzasadniła w jakikolwiek sposób, na czym miało polegać - jej zdaniem - naruszenie przez Sąd Apelacyjny art. 473 k.p.c. Przepis ten stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron (§ 1), a opinie dotyczące oceny niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji wydaje biegły - lekarz legitymujący się świadectwem potwierdzającym umiejętności w zakresie orzecznictwa lekarskiego, uzyskanym w trybie określonym w przepisach o zawodzie lekarza dla świadectw potwierdzających posiadanie umiejętności z zakresu węższych dziedzin medycyny (§ 2). Skarżąca nie twierdzi, że opinie dotyczące oceny jej niezdolności do pracy wydali biegli lekarze, którzy nie legitymowali się odpowiednimi umiejętnościami, ani że Sąd Apelacyjny nie dopuścił zgłoszonych przez nią dowodów

z zeznań świadków lub przesłuchania stron. Zarzut naruszenia art. 473 k.p.c. należało w tej sytuacji uznać za nieusprawiedliwiony.

Nie ma również skarżąca racji zarzucając wyrokowi Sądu Apelacyjnego naruszenie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, sąd nie orzeka co do istoty sprawy na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. W tym przypadku sąd uchyla decyzję, przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie.

Skarżąca twierdzi, że Sąd Apelacyjny naruszył powyższy przepis, ponieważ zbagatelizował pogorszenie stanu zdrowia wnioskodawczynie, które ujawniło się w czasie postępowania apelacyjnego. Już po złożeniu apelacji, wnioskodawczynie przesłała do Sądu Apelacyjnego informacje o skierowaniu jej do szpitala oraz skierowaniu do poradni rehabilitacyjnej, z których - zdaniem skarżącej - wynika, że w okresie postępowania apelacyjnego nastąpiło dalsze pogorszenie stanu jej zdrowia. W tej sytuacji, zgodnie ze stanowiskiem prezentowanym w skardze kasacyjnej, Sąd Apelacyjny powinien był zastosować art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.

Pogląd skarżącej co do tego, że Sąd Apelacyjny zamiast oddalenia apelacji powinien był uchylić zaskarżony apelacją wyrok Sądu Okręgowego, a także uchylić zaskarżoną decyzję organu rentowego, przekazać sprawę do ponownego rozpoznania organowi rentowemu i umorzyć postępowanie sądowe, nie znajduje uzasadnienia w treści normatywnej przytoczonego przepisu. Zarówno z wykładni językowej (której przedmiotem jest analiza dosłownej treści art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.), jak i z wykładni systemowej (badającej umiejscowienie tego przepisu wśród innych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego regulujących postępowanie odrębne w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych) wynika, że przepis ten dotyczy postępowania przed sądem pierwszej instancji i może być zastosowany jedynie przez sąd pierwszej instancji. Nie mógł go zatem zastosować - a przez brak zastosowania naruszyć - Sąd Apelacyjny. Wykładnia nakazująca przyjąć, że art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. reguluje jeden z

możliwych sposobów orzekania (w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych) przez sąd pierwszej instancji, nie dotyczy natomiast sądu drugiej instancji, opiera się na analizie wszystkich kolejnych jednostek redakcyjnych art. 477¹⁴ k.p.c. Poszczególne paragrafy tego artykułu opisują możliwe rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, a mianowicie: oddalenie odwołania (§ 1), uwzględnienie odwołania, co polega przede wszystkim na zmianie zaskarżonej decyzji organu rentowego w całości lub w części i orzeczeniu co do istoty sprawy (§ 2), uwzględnienie odwołania i zobowiązanie organu rentowego do wydania decyzji w określonym terminie (§ 3), wreszcie - w szczególnej sytuacji, opisanej w tym przepisie - uchylenie zaskarżonej decyzji organu rentowego, przekazanie sprawy organowi rentowemu do rozpoznania i umorzenie postępowania sądowego bez orzekania co do istoty sprawy (§ 4). Wykładnię tę dodatkowo wspiera porównanie treści normatywnej art. 477¹⁴ k.p.c. i art. 477^{14a} k.p.c. Pierwszy z tych przepisów dotyczy postępowania przed sądem pierwszej instancji, drugi - jednoznacznie sądu drugiej instancji. Pozwala to na stwierdzenie, że art. 477¹⁴ k.p.c. normuje wyczerpująco katalog rozstrzygnięć sądu rozpoznającego w pierwszej instancji odwołania od decyzji organów rentowych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych. Sposobu orzekania przez sąd drugiej instancji dotyczy natomiast kolejny - chronologicznie rzecz ujmując - przepis, a mianowicie art. 477^{14a} k.p.c. Co do zasady sąd pierwszej instancji rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego nie może orzec kasatoryjnie, czyli uchylić zaskarżonej decyzji i przekazać sprawy organowi rentowemu do ponownego rozpoznania. Wyjątek od tej reguły przewiduje art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Wymienione w nim przesłanki dopuszczalnego kasatoryjnego rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji muszą być spełnione łącznie. Jako przepis wyjątkowy nie podlega on wykładni rozszerzającej. Konstrukcji w nim przewidzianej nie może zastosować sąd drugiej instancji.

Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w tym w sprawach dotyczących ubezpieczenia rentowego, wszczynane jest w wyniku wniesienia przez ubezpieczonego odwołania od decyzji organu rentowego. Ma więc ono charakter odwoławczy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20 maja 2004 r., II UK 395/03, OSNP 2005 nr 3, poz. 43). W sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego treść decyzji wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz rozstrzygnięcia sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601).

Prawo do świadczeń z ubezpieczenia rentowego ustala i świadczenia te wypłaca, zgodnie z art. 68 ust. 1 lit. b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 ze zm.), organ rentowy. Jego decyzje mają charakter deklaratoryjny. Organ rentowy stwierdza jedynie czy zostały spełnione ustawowe warunki nabycia prawa do wnioskowanego świadczenia. Warunki nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy określa art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Muszą być one spełnione łącznie w chwili orzekania przez organ rentowy o prawie ubezpieczonego do tego świadczenia. W sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego sąd pierwszej instancji kontroluje zgodność z prawem zaskarżonej decyzji. Z kolei sąd drugiej instancji kontroluje prawidłowość rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji w odniesieniu do stanu rzeczy (faktycznego i prawnego) istniejącego w chwili wydania przez organ rentowy decyzji. Sąd odwoławczy może także skontrolować prawidłowość prowadzenia postępowania przed sądem pierwszej instancji, w tym również niezastosowanie przez ten sąd art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Sam jednak tego przepisu stosować nie może - nie może go zatem naruszyć przez jego niezastosowanie.

Przedmiotem postępowania sądowego w sprawach dotyczących ubezpieczenia rentowego jest ocena zgodności z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy na wniosek ubezpieczonego lub z urzędu. Postępowanie to jest zatem postępowaniem kontrolnym. Badanie legalności decyzji i orzekanie o niej jest możliwe tylko przy uwzględnieniu stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydawania decyzji. Mówiąc inaczej - o zasadności przyznania lub odmowy przyznania świadczenia decydują okoliczności istniejące w chwili ustalenia do niego prawa. Postępowanie dowodowe przed sądem jest postępowaniem sprawdzającym, weryfikującym ustalenia dokonane przez organ rentowy. Biegli sądowi nie zastępują lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej ZUS. Zgodnie z posiadaną wiedzą specjalistyczną poddają ocenie merytorycznej trafność wydanego orzeczenia o zdolności wnioskodawcy do pracy lub jej braku. Dlatego też późniejsza zmiana stanu zdrowia ubezpieczonego nie może stanowić - co do zasady - podstawy do uznania decyzji za wadliwą i jej zmiany przez sąd. Uwzględnienie zmiany okoliczności faktycznych dotyczących stanu zdrowia ubezpieczonego i jego zdolności do pracy, co mogłoby prowadzić do spełnienia przez ubezpieczonego warunków nabycia prawa do renty w czasie postępowania odwoławczego, oznaczałoby zmianę charakteru postępowania rentowego z administracyjno-sądowego na wyłącznie sądowy.

Sąd pierwszej instancji może wprowadzić zmianę decyzję ZUS i orzec co do istoty sprawy (art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.), ale tylko w razie uwzględnienia odwołania, czyli stwierdzenia, że organ rentowy wydając decyzję uchybił prawu formalnemu lub materialnemu. Nie może natomiast tego organu zastępować, powodowałoby to bowiem wyeliminowanie poprzedzającego postępowanie sądowe drogi administracyjnej. Takie wnioski potwierdza treść art. 477^{14a} k.p.c. Sąd drugiej instancji, uchylając wyrok zaskarżony apelacją i poprzedzającą go decyzję, może przekazać sprawę do ponownego rozpoznania bezpośrednio organowi rentowemu. Nie może natomiast za ten organ orzec o uprawnieniach rentowych ubezpieczonego.

Spełnienie warunków nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy po wydaniu decyzji przez organ rentowy stanowi przyczynę wznowienia postępowania. Wznowienie postępowania o świadczenia z ubezpieczenia rentowego następuje w uproszczonym trybie. Ponowne ustalenie prawa następuje, zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, na wniosek lub z urzędu w razie przedłożenia nowych dowodów. Takim nowym dowodem w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy może być dokumentacja lekarska (np. z pobytu w szpitalu) pochodząca z okresu po wydaniu decyzji. W sytuacji złożenia jej w postępowaniu sądowym, sąd może pouczyć stronę (działającą bez adwokata lub radcy prawnego) o możliwości wznowienia postępowania przed organem rentowym, ewentualnie potraktować jako nowe żądanie, przyjąć je do protokołu i przekazać do rozpoznania organowi rentowemu.

Z powyższych rozważań wynika, że zmiana stanu faktycznego po wydaniu przez organ rentowy decyzji w przedmiocie uprawnień rentowych ubezpieczonego nie może stanowić podstawy do uznania decyzji za wadliwą, a w konsekwencji jej zmiany. Potwierdza to zapatrywanie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. Przepis ten jest wyjątkiem od zasady, według której sąd pierwszej instancji kontroluje tylko stan rzeczy - faktyczny i prawny - istniejący w chwili wydania decyzji przez organ rentowy. Wyjątek ten przewiduje możliwość uchylecia przez sąd decyzji organu rentowego, przekazania sprawy do rozpoznania (i ewentualnego wydania nowej decyzji) organowi rentowemu, z jednoczesnym umorzeniem postępowania sądowego. Jest to możliwe wówczas, gdy w toku postępowania przed sądem pierwszej instancji doszło do ujawnienia się nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji. Ujawnienie się tego rodzaju nowych okoliczności może wpłynąć na spo-

sób rozstrzygnięcia sprawy przez sąd pierwszej instancji. Muszą one jednak ujawnić się przed zamknięciem rozprawy w tym sądzie. Inaczej mówiąc, w sprawie o stwierdzenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy możliwe jest uchylenie decyzji organu rentowego i przekazanie sprawy temu organowi do ponownego rozpoznania, jednak tylko wtedy, gdy zmiana w stanie zdrowia wnioskodawcy wpływająca na stwierdzenie jego niezdolności do pracy nastąpiła do chwili zamknięcia rozprawy przed sądem pierwszej instancji (art. 316 k.p.c.). Skoro jest to wyjątek od zasady, przewidującej kontrolowanie przez sąd ubezpieczeń społecznych stanu rzeczy na dzień wydania decyzji przez organ rentowy, to wyjątku tego nie można interpretować rozszerzająco i zakładać, że możliwe jest stosowanie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. także przez sąd drugiej instancji.

Nie oznacza to, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyłączane jest stosowanie art. 381 k.p.c. w związku z art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. Oczywiście, także w tym postępowaniu odrębnym możliwe jest powołanie się w postępowaniu apelacyjnym na nowe fakty i dowody, których strona nie mogła powołać przed sądem pierwszej instancji. Jednakże w sprawie o świadczenie z ubezpieczeń społecznych, do którego prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, a podstawę do wydania decyzji stanowi orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenie komisji lekarskiej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i odwołanie od decyzji opiera się wyłącznie na zarzutach dotyczących tego orzeczenia, nowe okoliczności dotyczące stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, które powstały po dniu złożenia odwołania od tej decyzji, muszą odnosić się do stanu rzeczy (np. stanu zdrowia ubezpieczonego) istniejącego przed wydaniem wyroku przez sąd pierwszej instancji. Nie mogą to być natomiast nowe okoliczności, które ujawniły się po wydaniu wyroku przez sąd pierwszej instancji. Te mogą stanowić jedynie podstawę wznowienia postępowania w oparciu o art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo podstawę faktyczną nowego wniosku o przyznanie świadczenia, który powinien być skierowany do organu rentowego.

Istota postępowania sądowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych o rentę z tytułu niezdolności do pracy jest taka, aby ubezpieczony nie powoływał się w tym postępowaniu na nowe okoliczności dotyczące stanu jego zdrowia, które nie były znane ani lekarzowi orzecznikowi ZUS, ani komisji lekarskiej ZUS, ani

organowi rentowemu w chwili wydawania decyzji. Sąd - co do zasady - ocenia zgodność z prawem - w aspekcie formalnym i materialnym - decyzji wydanej przez organ rentowy. Wyjątkowo - na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c. - może uchylić tę decyzję, przekazać sprawę do rozpoznania organowi rentowemu w postępowaniu administracyjnym i umorzyć postępowanie sądowe. W tym przypadku nie orzeka co do istoty sprawy - nie powinien bowiem orzekać co do istoty na podstawie nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji, jeżeli powstały one po dniu złożenia odwołania od decyzji organu rentowego a przed zamknięciem rozprawy przed sądem pierwszej instancji. Wyjątku tego nie można przenosić na inne sytuacje procesowe.

W rozpoznawanej sprawie nowe okoliczności dotyczące stanu zdrowia wnioskodawczynie ujawniły się już po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy, w postępowaniu apelacyjnym. Wnioskodawczynie nie mogła się na nie skutecznie powołać w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji. Jak ustalił Sąd Okręgowy, w chwili wydawania decyzji przez organ rentowy skarżąca była zdolna do pracy. Być może utraciła tę zdolność później. Istnieje zatem konieczność ponownej oceny jej stanu zdrowia i ustalenia daty powstania ewentualnej niezdolności do pracy, jednakże nie w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem zaskarżonym skargą kasacyjną.

Z przedstawionych przyczyn Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c.

=====